

Christiane
Berkvens-Stevelinck
**Een witte stok
met gps**
*Spiritualiteit van
de beperking*

Uitgeverij Meinema, Zoetermeer

Inhoud

Inleiding ~ 7

1. Een parcours met hindernissen ~ 13

2. La cour des miracles ~ 35

Epiloog: verlos ons van de metafoor ~ 59

Inleiding

Op een Amsterdams terras strijk ik neer met mijn zoon. De ober komt de bestelling opnemen, kijkt mij en mijn witte stok aan en richt zich tot mijn zoon: 'Wat zal uw moeder drinken?' Ik heb het afgeleerd om op dit soort dingen te reageren, maar het blijft steken. Ik ben tenslotte niet doof! En het kan ook zoveel beter. Op hetzelfde terras, nu met mijn andere zoon, word ik vriendelijk te woord gestaan door een studente die hier als ober bijklust. Ze kijkt naar mij en zegt: 'Mevrouw, wilt u de kaart bekijken of zal ik dat voor u doen?' De schat! Mijn dag is goed!

Hoe komt het toch dat zo veel mensen moeite hebben met het benaderen van gehandicapten en zodoende de blinden, doven en kreupelen onder ons pijnlijk raken, bewust of onbewust? Onwennigheid? Een goede vriend verklaarde deze moeite door een merkwaardig 'schuldgevoel' dat niet-ge-

handicapten kunnen krijgen bij het ontmoeten van gehandicapten. Gevolg: onhandigheid. Misschien is dat een verklaring, maar dat neemt de hardheid van de reactie niet weg. En wat kunnen gehandicapten zelf doen om zich te verheffen boven de latente discriminatie waarmee ze worden geconfronteerd? De geestelijke kracht die daarvoor nodig is, heeft een specifiek karakter. Dit boek gaat op zoek naar een spiritualiteit van de beperking.

Hoe lastig het benaderen van gehandicapten in onze samenleving is, wordt door de taal haarfijn verraden. Eerst waren wij invaliden, daarna ging het aanzienlijk beter want wij werden (in België althans) mindervaliden. Dat schoot al op. Maar nog niet genoeg. Wij werden gepromoveerd tot mensen met een beperking. Dat veranderde vrij snel in mensen met mogelijkheden. Prachtig. Tegenwoordig schrijft de politiek correcte etiquette voor: mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. *What's next?*, vraag je je af.

Deze lexicografische veranderingen duiden op een opmerkelijke ontwikkeling van de houding jegens gehandicapten. Zij dienen steeds meer geactiveerd te worden om in de samenleving, en met name op de arbeidsmarkt, een waardevolle plaats in

te nemen. Met het wezen van het gehandicapt-zijn zelf heeft deze taalkundige estafetteloop weinig te doen. Met de overwinning van het economische denken des te meer.

In dit boek zal ik de woorden 'handicap' en 'beperking' door elkaar gebruiken. Beperkingen kunnen allerlei vormen aannemen: zowel lichamelijke als verstandelijke beperkingen, aangeboren of later opgekomen, licht of zwaar. Handicaps kosten tijd en energie, veel energie. Waar vind je die dan? Hoe krijg je toegang tot de innerlijke kracht die je daarbij helpt? Dat is een spirituele vraag, waarop ik zal trachten antwoorden te vinden. Zelf ben ik visueel gehandicapt, maar soms vergeet ik het gewoon. Behalve als ik er onverwachts hard mee geconfronteerd word. Of op zeker Amsterdams terras.